

Karakterlerin çoklu bakışlarıyla genişleyen bir roman

Avustralya'nın önde gelen yazarlarından Helen Garner imzalı 'Çocuklar İçin Bach'ın karakterleri hem kendilerinin hem de diğerlerinin anlatısına bürünüyor. Her bir birey, muhataplarının hayatlarına sokuluyor. Romanın başarısı bu çetin ruh halini kısacık bir metne sığdırmasında...

Anlatımı naratöre değil de karakterlere bırakan bir roman 'Çocuklar İçin Bach'. Bu sebepten tek bir değil adeta çoğul bakış açısıyla ilerliyor. Sıklıkla diyaloglara dayanan dil, çetrefilleştikçe kendi öznel yapısına kavuşuyor. Her özne, kendi kişiliğine özgü jargonla hikâyeyi ele alıyor, böylece hikâye de çoğalıyor. **Karakterler, hem kendilerinin hem de diğerlerinin anlatısına bürünüyorlar. Aynı anda birbirlerine bakan (hem fiziki gözle hem de duygu ve düşünceyle) kişiler birer iç sese de sahip oluyorlar. Başkasında kendisini arama romanı diye de yorumlanabilir bu sebepten 'Çocuklar İçin Bach'.** Çünkü her bir birey; Dexter, Athena, Elizabeth, Vicki, Philip kendilerinden kurtulmak istercesine muhataplarının hayatlarına sokuluyorlar. O olmak veya onda olmak gibi bir iştiaak taşıyorlar. Romanın asıl başarısı bu çetin ruh halini kısacık bir metne (101 sayfa) sığdırmış olmasında. Sanki, tek bir karakter üzerinden aktarılan bir hikâye eşit değildir ve tek bir ana sıkışan çoğulluğu yansıtamaz. Modern hal zaten sonsuz birer parçalanmayı içerir. O yüzden, "yalnızca iyi öten bir kuşun yaşadığı orman gibi can sıkıcıdır".

Helen Garner, Avustralya'nın önde gelen yazarları arasında gösteriliyor. 'Çocuklar İçin Bach'ı okurken yer yer bir bütünlüğü sağlamak için fragmanlardan oluşan parçalara yöneldiğini görüyoruz Garner'in. Adeta hayat klipleri hazırlıyor ve bunları ana akışa ekliyor. Çoğul algının çoklu karakter vasıtasıyla aktarılmasına benzeyen bir tarz bu. Kent nasıl parça parça kendi bütünlüğüne akarsa, romanın da bilinçle parçalandığını fark ediyoruz. Bu bağlamda, kentli ve birbirinden kopmuş insanları gö-

rünmez bağlarla bir araya getiren sebepleri araştırmak modern romanın yöntemlerinden biri. İnsanın yağmur oluklarından 'akıp giden kuru yaprağa' dönüştüğü bir zamanda, bir ormanın ötücü kuşlarından birisi olmak ve ormanı (hayatı) şenlendirmek önemli. Helen Garner, herhangi bir iddiaya soyunmaksızın sıkıca, alttan alta bu fikirle örüyor metnini. Bir 'sözsüz kısasa kısas olan modern hayatı' deşerken, insan zaaflarına yoğunlaşıyor.

Müzik ise bir toplanma işlevi görüyor kitapta. Piyano, bir yalnızlık timsali olarak gösteriliyor. Tıpkı her biri aslında birer yalnız olan bireyler gibi, usta bir elin kendisine dokunmasını bekliyor. "Piyano çok yalnız bir enstrümandır. Sırtın dünyaya dönük, hep tek başınasıdır." Her şeyin görünürde bir düzen içinde aktığı hayat iç içe bir yığın çıkmazı da barındırır. Belki de hayat ancak bir besteye dönüştüğü zaman güzeldir. Kaybolmuş ve notasını bulamamış sesler, kopuk kopuk hikâyeler gibi bir bütünlüğe kavuşmadan unutulup gider. Müzik olan hafızayı da temsil eder. **Bir olay değil durum romanı olarak 'Çocuklar İçin Bach', bunu da anlatır. İnsan sesleri, birer davranış kisvesiyle kaybolmadan, onları kayıt altına almak gerekir. İç sesin dış sesle birleştiği ve karanlık basınca, anın sessizliğe büründüğü bir yerde, sesler derinleşir.** ■

ÇOCUKLAR İÇİN BACH

Helen Garner
Ceviren: Darmin
Hadzibegovic
Yapı Kredi Yayınları,
2021
104 sayfa, 15 TL.